

Motion till riksdagen 2024/25:1272

av Åsa Westlund och Mathias Tegnér (båda S)

TBE-vaccination för fler

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att verka för att TBE-vaccination blir möjlig för fler och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tick-borne encephalitis (TBE), även kallad fästingburen hjärninflammation, är en virussjukdom som sprids av fästingar och som kan orsaka en inflammation i hjärnan eller hjärnhinnorna. De flesta som smittas får lindriga besvär, men upp till en tredjedel får hjärn- eller hjärnhinneinflammation.

Under 2022 rapporterades 467 fall av TBE motsvarande en incidens av 4,4 fall per 100 000 invånare, vilket är färre fall jämfört med 2021. Incidensen av TBE har dock ökat signifikant med i snitt fem procent per år sedan 2005 med viss fluktuation mellan åren (figur 1). Även om incidensen minskade något under 2022 jämfört med året innan, låg den fortfarande på en högre nivå än någonsin före 2021.

Det går att skydda sig med vaccination. Enligt Folkhälsomyndigheten brukar regionernas smittskyddsenheter rekommendera vaccination till permanent- och sommarboende i riskområden, och särskilt till personer som i dessa områden vistas mycket i skog och mark och som ofta blir fästingbitna. Rekommendationen gäller även personer som kommer att vistas mycket i skog och mark i områden i andra länder där smittan finns.

Även de som besöker den närmsta lekparken, skogsdungen eller den egna trädgården i riskområdena kan förstås smittas med TBE. Fästingar sprids bland annat med rådjur som gärna vistas även i tätortsnära grönområden.

Trots att en stor del av befolkningen rekommenderas vaccin är det upp till var och en att sköta och bekosta sådana. Vaccination mot TBE kostar en hel del. Flera doser behövs vid olika tillfällen och för en barnfamilj kan kostnaden därför bli mycket stor, i många fall helt oöverstiglig.

Idag har därför inte alla barn och vuxna möjlighet till vaccination, ens i de högrisk-områden som finns för TBE-smitta. Vaccinationen är tvärtom avhängig personens egen betalningsförmåga på ett sätt som inte är fallet för annan hälsovård. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att alla, oavsett inkomst, som rekommenderas vaccin mot TBE ska få bättre möjligheter till vaccination. I detta arbete ska barnen prioriteras.

Vad som ovan anförs om behovet av att fler ska ha möjlighet till TBE-vaccinationer bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Åsa Westlund (S)

Mathias Tegnér (S)